

Biedrības „Latvijas Slieku audzētāju asociācijas” (LSAA)

ziņojums par nozares popularizēšanu 2014.gadā.

LSAA biedri 2014.gadā bija apmeklējuši šādus pasākumus nozares un produkcijas popularizēšanai:

- 28.01.-31.01.2014. - Starptautiskā augu izstāde (IPM), Esene, Vācija;
- 05.02.-07.02.2014. – Starptautiskā augļu un dārzeņu izstāde „Fruit logistica”, Berlīne, Vācija;
- 02.05.-03.05.2014. – 11.Latvijas Stādu parāde, Sigulda;
- 07.05.-10.05.2014. – Izstāde „Pavasaris savvaļā un dārzā”, Dabas muzejs, Rīga;
- 17.05.2014. – Stādu gadatirgus, NBD, Salaspils;
- 14.06.2014. – Stādu gadatirgus, NBD, Salaspils;
- 13.09.2014. – Stādu gadatirgus, NBD, Salaspils;
- 17.09.-20.09.2014. – Starptautiskā dārzu un dārzu tehnikas izstāde „Galabau”, Nirnberga, Vācija;
- 20.09.2014. – 10.Rudens stādu parāde, Bulduri.

Nozares popularizēšanas pasākumi:

- 16.01.2014. - Tikšanās ar Brocēnu novada domes pārstāvjiem, lai apspriestu sadzīves bioloģiski noārdāmo organisko atkritumu pārstrādi izmantojot kompostēšanas un vermikompostēšanas (pārstrāde ar sliekām) metodes, Mālpils Biotehnoloģiju Centrā (MBC), Mālpils;
- 29.01.2014. - tikšanās ar uzņēmums „Samagro”, Leisele, Beļģija, pārstāvjiem, lai iepazītos ar kompostēšanas tehnoloģiskajiem procesiem un ražošanas iekārtām;
- 07.02.2014. – „Neatkarīgās rīta” avīzes žurnālistu intervija ar LSAA vadītāju R.Pulturu par situāciju sliekkopības nozarē un tās attīstības iespējām;
- 22.03.-24.03.2014. – Tikšanās un pārrunas ar Krievijas sliekkopjiem par kopējas sadarbības iespējām, Brjanska, Krievija;
- 31.03.2014. – Tikšanās un pārrunas ar Dārzkopības biedrības pārstāvjiem par kopējas sadarbības iespējām, LZA, Rīga;
- 12.04.2014. – Tikšanās un diskusija ar VARAM parlamentāro sekretāru E.Cilinski un LR Saeimas deputātu I.Parādnieku par organisko atkritumu kompostēšanas situāciju Latvijā, Viesītes novada domē;
- 17.04.2014. – Tikšanās un diskusija ar VARAM ministru R.Naudiņu un parlamentāro sekretāru E.Cilinski par organisko atkritumu kompostēšanas problēmām Latvijā un Mālpils Biotehnoloģiju Centra (MBC) apmeklējums, Mālpils novads;
- 18.06.2014. – Tikšanās un diskusija ar ZM ministru J.Dūklavu un LOSP dalīborganizāciju pārstāvjiem par kūtsmēsli savākšanu, uzglabāšanu un pārstrādes iespējām un MBC apmeklējums, Mālpils novads;

- 27.08.2014. – Tikšanās un diskusija ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) Eksporta veicināšanas nodaļas pārstāvjiem par sliekkopības nozares eksporta iespējām un MBC apmeklējums, Mālpils novads;
- 10.09.2014. – Tikšanās un konsultatīvā ekskursija priekš Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) pārstāvjiem MBC, lai apskatītu ražotni un organisko mēslojumu ražošanas tehnoloģiskos procesus, Mālpils novads;

2014. gadā sliekkopības nozarē, kopējais sliekkopju skaits, bija 200 (2013.gadā 400), samazinājums par 200. Tas saistīts ar to, ka katrs pats izvērtē savas iespējas un potenciālu, turpināt nodarboties ar sliekkopību, vai nē. Galvenā problēma, kāpēc kopējais sliekkopju skaits ir samazinājies, ir finansējuma/apgrozāmo līdzekļu trūkums. Latvijas tirgus ir neliels, dēļ mazā iedzīvotāju skaita un viņu pirktspējas. Pastāv arī ļoti liela konkurence organisko mēslojumu ražotāju vidū. Izvērtējot visu iepriekš minēto, varam secināt, ka nelielie pārdošanas apjomi, vietējā tirgū, nesedz ražošanas izmaksas un līdz ar to, liela daļa sliekkopju uzņēmumu nespēj pastāvēt un nevar attīstīties (paplašināt ražošanas telpas, palielināt ražošanas iekārtu jaudas/laukumus un modernizēt tehnoloģijas). Tie ir galvenie faktori, kāpēc sliekkopju skaits ir samazinājies salīdzinoši ar 2013.gadu.

2014. gadā Latvijas sliekkopības nozarē sekmīgi darbojas un attīstās 26 slieku fermas un vermikomposta ražotnes (saražo vermikompostu vismaz 100 m³/gadā). Šajās ražotnēs tiek izmantotas dažādas ražošanas tehnoloģijas un ir uzstādītas dažādas ražošanas iekārtas. Sākot no 1m³ kastēm un stirpām, līdz automatizētiem slieku audzēšanas vermireaktoriem. Visu iepriekš minēto ražotņu kopējais, ražošanas iekārtu un tehnoloģiju, ražošanas laukums ir ~ 6 000 m². Ražotnēs nodrošinot optimālu mikroklimatu (ventilācija, ūdens un temperatūra), sagatavojot kvalitatīvu slieku barību un izmantojot uzkrāto pieredzi, tiks sasniegti visaugstvērtīgākie ražošanas rezultāti. Veicot pārrunas ar vadošajiem sliekkopības nozares ražotājiem nonācām pie secinājuma, ka 2015.gadā, 26 slieku fermas plāno saražot vermikompostu ~ 10 000 m³. Saražojot šādu vermikomposta apjomu, jau var slēgt līgumus ar ārzemju pircējiem un garantēt tiem stabilus produkcijas apjomus. Bet, vēl, noteikti, katram ražotājam ir jāuzlabo savu produktu kvalitāte, kas sevī ietver gan produktu stabilu ķīmisko sastāvu (jāuzlabo slieku barības sagatavošana un jāizmanto maksimāli svaigi kūtsmēsli, kompostēšanas procesā), gan gatavā produkta frakcijas lielumu, gan mitruma koeficientu produktos. Ja, tas viss tiks sasniegts, tad, sliekkopības ražotājiem, apvienojoties/kooperējoties, ir liels potenciāls izaugsmei un attīstībai, kļūstot par spēcīgu nozari.

Tā kā sliekkopības nozare ir netradicionālā lauksaimniecības nozare, tad tai ir pieejams ierobežots skaits ES finansēto programmu. Vienīgā programma LAP, kurā sliekkopji var iesniegt projektus un saņemt atbalstu ir „Uzņēmējdarbības uzsākšana un attīstība”. Neskatoties uz to, ka nozare ir sākusi veidoties tikai nesen (2010), daudzi tās biedri ir jau veiksmīgi realizējuši un vēl šobrīd realizē apstiprinātos projektus (Statistika par sliekkopības projektiem pēdējās divās kārtās - 2011.gadā no visiem iesniegtajiem projektiem tika apstiprināti 9, par kopējo publiskā finansējuma summu LVL 328 716,66 2012.gadā/36projekti/LVL 1 723 524,26/LAD dati 17.10.2013). Tas liecina par to, ka nozare veiksmīgi attīstās, realizēto projektu skaits pieaug un lielākas investīcijas un finansējums

tiek ieguldīts ražotņu attīstībā. Tāpēc, sliekkopības nozarei, priekš tās veiksmīgas attīstības, nākotnē, ir ļoti būtiski, šajā plānošanas periodā (2014.-2020.g.), saņemt finansējumu LAP programmā. Un, lai piešķirtais finansējums netiktu samazināts sliekkopības nozarei, bet, gan palielināts vienam pretendētājam pieejamais kopējais finansiālais atbalsts.

Izmantojot lokālās izejvielas un iegūto pieredzi, uzlabojot ražošanas tehnoloģiskos procesus, uzstādot modernas ražošanas iekārtas, tuvāko 3 – 4 gadu laikā sliekkopības nozare kļūs par inovatīvu un spēcīgu tautsaimniecības nozari! **Dzīvo zaļi, zaļā Latvijā!**

LSAA
valdes priekšsēdētājs

Rihards Pulturs

13.10.2014.